

Takster — og man vil bevare forholdsvis billige Takster ved Indførelsen af de Forhøjelser, Ministeren har bragt i Forslag —, er der ingen Anledning til at tage saa meget Hensyn til Kortenes Prisbillighed. De skulde kun have den Betydning, at for dem, der rejse meget, er det en Behagelighed at have sit Kort ved Haanden og ikke behøve at løse Billet; men der ud over synes jeg ikke man bør gaa. Jeg kan ligeledes tiltræde Forslaget om at forhøje Taksten for Ilgods og Fragtgoods samt Frimærkepakker, men derimod ikke Forslaget om en Forhøjelse af Kreaturtaksterne. Den vil jo bevirke en forøget Indtægt af ca. 100,000 Kr., men jeg har ikke i Kommissionen været og vil heller ikke her være med til at anbefale en i Landbokredse saa lidet populær Foranstaltning.

Derimod forekommer det mig, at den første ærede Taler har fuldstændig Ret, naar han paatalte den stærke Anvendelse af Frikort, der nu finder Sted. Her bør der sikkert foretages en betydelig Reduktion, og det underer mig, at den højtærede Minister ikke vil have Bestemmelser herom indførte i Loven. Han har i Motiverne erklæret, at han er enig med Kommissionens Flertal i den Betragtning, det har gjort gældende, at der bør tilvejebringes en Indskrænkning i Henseende til Frirejsesystemet, men den højtærede Minister ønsker selv at foretage de fornødne Indskrænkninger og vil ikke have det Rygstød, som det kunde give ham at have Loven for sig. Jeg tvivler ikke om, at den højtærede Minister er og vil være en støt og principfast Minister for de offentlige Arbejder, som nu ere overdragne ham, men jeg har ved nogle Aars Samliv med den højtærede Minister her i Tinget ogsaa lært mange andre gode Egenskaber hos ham at kende. Vi vide jo alle, at han er en medgørlig og yderst elskværdig Mand, og jeg er bange for, at disse to Egenskaber let kunne komme til at kollideres med Principfastheden, naar der ikke i Loven er indeholdt faste og bestemte Regler, hvorefter Ministeren og Administrationen i det hele have at gaa. Jeg ønsker derfor ikke, at dette Ting skal lade dette Lovforslag gaa fra sig, førend der ogsaa med Hensyn til Maaden at benytte Frikort er indført bestemte og faste Regler.

Hvad Skolebørnenes Frikort angaar, er jeg ikke blind for deres store og gavnlige Betydning. Men her vil jeg dog tillade mig at udtale, hvad jeg oftere har haft Lejlighed til at udtale, en Formodning over den Forskel, der gøres ved de

danske Statsbaner mellem Børn fra offentlige Almueskoler og Børn fra de saakaldte Friskoler eller Privatskoler. Det er efter min Formening et aldeles utilbørligt Skel, de danske Statsbaner have opretholdt, idet man kun giver Frirejser paa Statsbanerne til Børn, der ere henviste til Undervisning i offentlige Skoler, men hver Gang private Skoler, som jo ogsaa nu nyde Understøttelse af Staten eller i hvert Fald kunne nyde saadan, komme og begære Frirejse paa Statsbanerne for deres Elever, svarer man: Nej, det kan ikke tillades. Jeg henstiller til den højtærede Minister at gøre alle Landets Borgere lige i saa Henseende og ikke under denne Form straffe dem, der selv sørge for deres Børns Undervisning.

Jeg anbefaler dette Forslag til at nyde velvillig Fremme her i Tinget. Jeg tror, at Kommissionens Flertal og den højtærede Minister paa de fleste Punkter her have truffet det rette. Men der er enkelte Bestemmelser, jeg her har tilladt mig at antyde, som jeg mener uden Skade kunne og bør forandres. Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til velvillig fortsat Behandling her i Tinget.

J. Jensen (Kjøbenhavns 10de Valgekreds): Jeg vil jo ikke kunne tale om det foreliggende Forslag med den samme Grundighed som de to ærede foregaaende Talere — og rimeligvis flere efterfølgende Talere —, idet de som Kommissionsmedlemmer have haft Lejlighed gennem Aarene til at pløje sig ind i dette Stof. Det er derfor ret naturligt, at de føle Trang til at give os andre Medlemmer her i Tinget et Indblik i disse Mysterier og et Indtryk af, hvor meget de vide paa det her foreliggende Omraade.

Jeg vil tillade mig at gøre nogle Bemærkninger om Forslaget i al Almindelighed, saaledes som det maa forme sig for Befolkningen, naar den ser paa dette Forslag, der som Resultat af et Kommissionsarbejde gaar ud paa, at vi skulle have højere Takster for Jernbanerne. Jeg vil da straks sige, at der er den Forskel paa dette Lovforslag og det Lovforslag, vi behandlede umiddelbart forud, nemlig Forslaget om Portotakster, at medens Portotaksterne jo have en hel Række Aar paa Bagen, ere Jernbanetaksterne Resultatet af en forholdsvis ny Lov, og den havde til Overflod det ved sig, at den kun gjaldt for en bestemt Tid, hvorved man altsaa vilde markere, at der var Tale om at gøre et Forsøg. Det er muligt, at man den Gang